T077 BL VII (26) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q26

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 26 373

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 26

Hoïc Xöù Thöù Hai: CHEÂ BAI MAI MÆA (Tieáp Theo)

Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Toång Nhieáp Tuïng: Chuûng toäc vaø coâng xaûo, Nghieäp, töôùng, bònh laø naêm. Toäi vaø phieàn naõo loaïi, AÙc maéng laø sau cuøng. Bieät Nhieáp Tuïng: Doøng hoï, deät loâng, may, Saét, ñoàng vaø laøm da, Thôï goám vaø hôùt toùc, Laøm maây tre, ñaày tôù. Neáu Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán Bí-soâ thuoäc doøng Baø-la-moân noùi raèng: “Cuï thoï thuoäc doøng Baø-la-moân xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm AÙc-taùc. Neáu Bí- soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ thuoäc doøng Saùt-ñeá-lôïi noùi raèng: “Cuï thoï thuoäc doøng Saùt-ñeá-lôïi xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm AÙc-taùc. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ thuoäc doøng Beä xaù noùi raèng: “Cuï thoï thuoäc doøng Beä xaù xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeàn choã Bí-soâ thuoäc doøng Thuù-ñaït-la noùi raèng: “Cuï thoï thuoäc doøng Thuù-ñaït-la xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 26 373

naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Neáu Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø thôï deät noùi raèng: “Cuï thoï laø thôï deät xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi

Baø-la-moân". Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø thôï deät loâng noùi raèng: "Cuï thoï laø thôï deät loâng xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân". Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø thoï may noùi raèng: "Cuï thoï laø thôï may xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân". Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Nhö vaäy cho ñeán laø thôï laøm ñoà saét, thôï laøm ñoà ñoàng, thôï laøm ñoà da, thôï laøm ñoà goám, thôï hôùt toùc, thôï ñieâu khaéc, thôï laøm ñoà maây tre, laøm ñaày tôù... ñeàu noùi gioáng nhö treân neân bieát. Ñaây laø luaän veà chuûng toäc. Neáu Bí-soââ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ thuoäc doøng Baø-la-moân noùi raèng: "Cuï thoï thuoäc doøng Baø-la-moân xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc caùc coâng xaûo vaø kyû thuaät cuûa mình töùc laø oai nghi phaùp thöïc ñaõ coù cuûa Baø-la-moân nhö caàm bình taåy tònh vaø laáy tro ñaát, quy taéc ñoïc tuïng, hoïc thoåi tieáng voø, tieáng boàng, hoïc Töù Veä ñaø, hoïc laøm caùc phöông phaùp thí hoäi, thí thoï". Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm AÙc-taùc. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ thuoäc doøng Saùt- ñeá-lôïi noùi raèng: "Cuï thoï thuoäc doøng Saùt-ñeá-lôïi xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc caùc coâng xaûo vaø kyû thuaät cuûa mình töùc laø oai nghi phaùp thöùc ñaõ coù cuûa Saùt-ñeá-lôïi nhö côûi voi, ngöïa, xe, caùch caàm cung, caàm moùc caâu, caàm daây, hoïc caùc ñoäng taùc xoay chuyeån tôùi lui, hoïc caùc ngheä thuaät baén cung, ñaùnh kieám...". Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm AÙc-taùc. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soââ thuoäc doøng Beä xaù noùi raèng: "Cuï thoï thuoäc doøng Beä xaù xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc caùc coâng xaûo cuûa mình, töùc laø oai nghi phaùp thöùc ñaõ coù cuûa doøng Beä xaù nhö caùch caøy ruoäng, caùch chaên traâu boø, caùch mua baùn giao dòch...". Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba- daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ thuoäc doøng Thuù ñaït la noùi raèng: "Cuï thoï thuoäc doøng Thuù ñaït la xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân,

chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc caùc coâng xaûo cuûa mình, töùc laø oai nghi phaùp thöùc ñaõ coù cuûa doøng Thuù ñaït la nhö caùch vaän chuyeån caây, cuûi, caùch chaên nuoâi caàm suùc...". Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø thôï deät noùi raèng: "Cuï thoï laø thôï deät xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân

hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch deät ñaïi ñieäp, tieåu ñieäp, meàn chaên…”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø thôï deät loâng noùi raèng: “Cuï thoï laø thôï deät loâng xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch deät thaûm lôùn,thaûm nhoû hoaëc daøy hoaëc moûng…”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø thôï may noùi raèng: “Cuï thoï laø thôï may xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch may aùo daøi, quaàn daøi, aùo ngaén quaàn ngaén…”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø thôï laøm ñoà saét noùi raèng: “Cuï thoï laø thôï laøm ñoà saét xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch laøm baùt saét lôùn nhoû, laøm kim, ñao, buùa rìu…”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø thôï laøm ñoà ñoàng noùi raèng: “Cuï thoï laø thôï laøm ñoà ñoàng xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch laøm maâm ñoàng, bình ñoàng, chuoâng linh ñoàng…”.Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soââ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soââ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soââ laø thôï laøm ñoà da noùi raèng: “Cuï thoï laø thôï laøm ñoà da xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch laøm giaøy da, giaøy oáng phuù la, deùp…”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå- ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø thôï laøm ñoà goám noùi raèng: “Cuï thoï laø thôï laøm ñoà goám xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø- la-moân. Thaày neân hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch laøm bình, chaäu, lu, vaïi…”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 26
375

ñeán choã Bí-soâ laø thôï hôùt toùc noùi raèng: “Cuï thoï laø thôï hôùt toùc xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch hôùt ñuû kieåu toùc, caét moùng tay, laáy raùy tai…”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soââ laø thôï moäc noùi raèng: “Cuï thoï laø thôï moäc xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch ñoùng giöôøng, gheá, baøn, tuû…”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay

khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø thôï laøm ñoà maây tre noùi raèng: “Cuï thoï laø thôï laøm ñoà maây tre xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch laøm chieáu, laøm quaït, laøm duø...”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ laø ñaày tôù noùi raèng: “Cuï thoï laø ñaày tôù xuaát gia, nay chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân. Thaày neân hoïc coâng xaûo cuûa mình nhö caùch phuïc dòch cho ngöôøi...”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng sanh phieàn naõo, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Ñaây laø luaän veà coâng xaûo. Neáu Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ thuoäc doøng Baø-la-moân noùi raèng: “Cuï thoï thuoäc doøng Baø-la-moân xuaát gia... chaúng phaûi Baø-la- moân. Thaày neân laøm caùc haønh nghieäp cuûa mình nhö taåy tònh... nhö ñoaïn vaên treân”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán phaïm AÙc-taùc. Nhö theá cho ñeán ñaày tôù ñeàu baûo laøm theo ngheà nghieäp cuûa mình gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Ñaây laø luaän veà coâng vieäc. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai ñeán choã Bí-soâ queø chaân noùi raèng: “Cuï laø ngöôøi queø chaân xuaát gia, chaúng phaûi sa moân, chaúng Baø-la-moân”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Nhö vaäy cho ñeán cheâ bai mai mæa caùc Bí-soâ maét choät, muø, ñieác, caâm, ngoïng, guø löng... , caùc Bí-soâ kia nghe roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng , Bí-soâ naøy phaïm toäi gioáng nhö treân. Ñaây laø luaän veà hình töôùng. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai mai mæa ñeán choã Bí-soâ maéc bònh laïi noùi raèng: “Cuï thoï laø ngöôøi maéc bònh laïi xuaát gia, chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân”. Bí-soâ kia nghe lôøi cheâ bai naøy roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Nhö theá cho ñeán cheâ bai mai mæa caùc Bí-soâ maéc bònh nan y, khoù trò, truyeàn nhieãm..., caùc Bí-soâ kia nghe

roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng, Bí-soâ naøy phaïm toäi gioáng nhö treân. Ñaây laø luaän veà bònh hoaïn. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai mai mæa ñeán choã Bí-soâ phaïm toäi Ba-la-thò-ca noùi raèng: “Cuï thoï ñaõ phaïm toäi Ba-la-thò-ca, chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân”. Bí-soâ kia nghe roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng, Bí- soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Nhö theâ cho ñeán cheâ bai mai mæa caùc Bí-soâ phaïm toäi Taêng-giaø-phaït-thi-sa, Toát-thoå-la-ñeåå, Ba-daät-ñeå-ca, Ba-la-ñeà- xaù-ni, Ñoät-saéc-ngaät-lyù-ña, caùc Bí-soâ kia nghe roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng, Bí-soâ naøy phaïm toäi gioáng nhö treân. Ñaây laø luaän veà phaïm toäi. Bí-soâ khôûi yù cheâ bai mai mæa ñeán choã Bí-soâ hay saân noùi raèng: “Cuï thoï hay noåi saân, chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân”. Bí-soâ kia nghe roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng, Bí-soâ naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Nhö vaäy cho ñeán cheâ bai mai mæa caùc Bí-soâ coù caùc phieàn naõo nhö haän, phuù, naõo, taät ñoá, xan tham, voâ taøm, voâ quyù , taø kieán..., caùc Bí-soâ kia nghe roài

tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng, Bí-soâ naøy phaïm toäi gioáng nhö treân. Ñaây laø luaän veà phieàn naõo. Sao goïi laø duøng lôøi thoâ aùc maéng nhieác? Töùc laø noùi nhöõng lôøi thoâ bæ khoù nghe, Bí-soâ kia nghe roài tuøy sanh phieàn naõo hay khoâng, Bí-soâ naøy phaïm toäi gioáng nhö treân. Khoâng phaïm laø trong moät truù xöù coù nhieàu Bí- soâ truøng teân, hoaëc khi hoûi ngöôøi kia maø ngöôøi kia khoâng hieåu neân noùi raèng: “Bí-soâ thuoâc chuûng loaïi nhö vaäy…”, thì khoâng phaïm, hoaëc ngöôøi phaïm ban ñaàu, hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Ba: NOÙI LY GIAÙN Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ ñeán caùc Bí-soâ noùi ly giaùn khieán caùc Bí-soâ oaùn haän nhau, sanh hoå theïn, ai naáy ñeàu öu saàu khoâng theå an laïc truï, pheá boû vieäc chaùnh tu, ñoïc tuïng tö duy, bao nhieâu taâm nieäm öu aùi laâu nay ñeàu nhôn ñaây ñoaïn tuyeät. Caùc Bí-soâ thieåu duïc nghe bieát lieàn cheâ traùch: “Taïi sao Bí-soâ laïi ñeán caùc Bí-soâ noùi ly giaùn”, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… ñuû lôøi quôû traùch Luïc chuùng roài baûo caùc Bí-soâ: “Noùi ly giaùn laø töï laøm toån haïi mình vaø toån haïi ngöôøi khaùc. Caùc thaày kheùo laéng nghe: Ngaøy xöa coù moät Sö töû caùi mang thai soáng trong khu röøng hieåm, thöôøng tröôùc khi sanh sö töû meï caàn tìm nhieàu thòt ñeå daønh aên trong thôøi gian sanh nôû. Sö töû tìm ñeán choã ñaøn boø rình raäp, luùc ñoù coù con boø caùi vöøa sanh moät con beâ, ñeå baûo veä con mình neân noù thöôøng ñi sau. Sö töû gieát

cheát con boø meï keùo leâ veà khu röøng hieåm, con beâ theo muøi söõa meï neân cuõng ñi theo sau xaùc meï noù veà ñeán choã ôû cuûa sö töû. Sö töû suy nghó: “Ta cuõng seõ gieát luoân con beâ naøy”, laïi nghó: “Ta khoâng neân gieát noù, ñeå sau naøy noù laøm baïn vôùi con ta”. Sau khi sö töû sanh con, con beâ vaø sö töû con cuøng buù chung söõa meï daàn daàn khoân lôùn. Thôøi gian sau, sö töû meï laâm bònh luùc gaàn cheát khuyeân baûo hai con raèng: “Hai con cuøng buù chung söõa meï, tình thöông cuûa meï ñoái vôùi hai con khoâng coù khaùc nhau, hai con trôû thaønh anh em neân bieát thöông yeâu nhau. Nhöõng keû ly giaùn sieåm ngoân caåu hôïp ñaày coõi Thieäm boä naøy, hai con caån thaän chôù nghe lôøi ly giaùn sau löng, noùi roài lieàn maïng chung.” Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Naøy caùc Bí-soâ, caùc phaùp thöôøng laø nhö vaäy”, lieàn noùi keä: “Tích tuï ñeàu tieâu taùn, Cao ngaát aét rôi rôùt, Hoäi hoïp roài bieät ly, Coù thaân ñeàu phaûi cheát”. “Sau khi sö töû meï qua ñôøi, sö töû con ñaùnh baét höôu nai aên thòt ñeå töï nuoâi soáng neân ngaøy moät tröôûng thaønh; con beâ nöông vaøo söùc maïnh cuûa sö töû neân cuõng tìm ñöôïc choã coù coû töôi toát ñeå töï nuoâi soáng ngaøy moät lôùn nhanh. Luùc ñoù coù moät con daõ can giaø thöôøng ñi theo sau sö töû ñeå aên thòt thöøa, moãi khi sö töû aên no neâ roài lieàn trôû veà choã ôû ñeå vui ñuøa vôùi con boø, daõ can suy nghó: “Ta phaûi ñi theo ñeå xem sö töû ôû choã naøo”, nghó roài noù lieàn theo sau sö töû, nhìn thaáy caûnh sö töû vaø boø vui ñuøa vôùi nhau, noù lieàn nghó: “Ta phaûi ly giaùn ñeå chuùng töï

gieát nhau, thòt cuûa chuùng seõ vaøo buïng cuûa ta". Thôøi gian sau daõ can ñôïi sö töû ra ñi lieàn ñeán beân con boø ñöùng xuõ tai, con boø lieàn hoûi: "Caäu bò gioù noùng thoåi laøm cho thaân khoán khoå neân môùi ñöùng xuõ tai nhö theá phaûi khoâng?", daõ can noùi: "Khoâng phaûi ta bò gioù noùng thoåi laøm cho thaân khoán khoå maø laø ta coù tin muoán noùi cho chaùu bieát", con boø hoûi: "Laø tin gì?", daõ can noùi: "Ta nghe sö töû noùi raèng ta ôû chung vôùi con boø nhö laø ñeå daønh thòt, khi naøo khoâng tìm ñöôïc thòt, ta seõ gieát noù ñeå aên", con boø noùi: "Caäu ñöøng noùi lôøi naøy, meï toâi luùc laâm chung coù khuyeân baûo chuùng toâi raèng... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu hai con caån thaän chôù nghe lôøi ly giaùn sau löng", daõ can noùi: "Ta xem yù chaùu, ngaøy cheát khoâng coøn bao laâu nöõa, ta noùi lôøi Lôïi- ích maø chaùu chaúng chòu nghe", con boø hoûi: "Laøm sao bieát ñöôïc luùc naøo sö töû muoán gieát chaùu?", daõ can noùi: "Khi naøo sö töû trong hang böôùc ra phaán taán gaàm leân ba tieáng, nhìn ngoù boán phöông theo thöù töï nhö vaäy roài böôùc veà phía chaùu, chính luùc ñoù sö töû muoán gieát chaùu", noùi roài lieàn boû ñi

ñeán choã sö töû ñöùng xuõ tai, sö töû hoûi: "Caäu bò gioù noùng thoåi laøm cho thaân khoán khoå neân ñöùng xuõ tai phaûi khoâng?", daõ can noùi: "Ta khoâng phaûi bò gioù noùng thoåi laøm cho thaân khoán khoå maø laø nghe ñöôïc lôøi noùi aùc muoán noùi cho chaùu bieát", sö töû hoûi: "Lôøi noùi aùc nhö theá naøo?", daõ can noùi: "Ta nghe con boø noùi raèng sö töû laø keû thuø cuûa ta vì tröôùc ñaây meï cuûa noù ñaõ gieát meï cuûa ta, nay ta phaûi ñaâm thuûng buïng noù baèng söøng nhoïn cuûa ta", sö töû noùi: "Caäu ñöøng noùi lôøi naøy, meï toâi luùc laâm chung coù khuyeân baûo chuùng toâi raèng... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu hai con caån thaän chôù nghe lôøi ly giaùn sau löng", daõ can noùi: "Ta xem yù chaùu thì ngaøy cheát khoâng coøn xa, ta noùi lôøi Lôïi-ích maø chaùu chaúng chòu nghe", sö töû hoûi: "Laøm sao bieát ñöôïc luùc naøo con boø muoán gieát chaùu?", daõ can noùi: "Khi naøo con boø töø trong hang böôùc ra rung ñoäng thaân theå roài roáng leân ba tieáng, laáy moùng chaân caøo xuoáng ñaát theo thöù töï nhö vaäy roài böôùc veà phía chaùu, chính luùc ñoù con boø muoán gieát chaùu, noùi roài lieàn boû ñi." Phaät noùi: "Naøy caùc Bí-soâ, con boø vaø sö töû moãi laàn ra khoûi hang ñeàu coù nhöõng ñoäng taùc nhö vaäy maø caû hai ñeàu chöa töøng laøm ñieàu toäi loãi gì. Nhöng nay trong taâm cuûa hai con thuù naøy ñeàu bò lôøi ly giaùn cuûa con daõ can laøm cho dao ñoäng neân caû hai ñeàu theo doõi haønh ñoäng cuûa nhau. Khi con boø thaáy sö töû böôùc ra khoûi hang coù nhöõng töôùng traïng nhö vaäy beøn nghó laø sö töû muoán gieát mình; sö töû cuõng vaäy khi thaáy con boø böôùc ra khoûi hang coù nhöõng töôùng traïng nhö vaäy beøn nghó laø con boø muoán gieát mình, neân sö töû lieàn duøng moùng nhoïn caém phaäp vaøo coå hoïng con boø, con boø cuõng duøng söøng nhoïn ñaâm vaøo buïng sö töû vaø cuoái cuøng caû hai ñeàu boû maïng. Luùc ñoù treân hö khoâng chö thieân noùi keä: "Neáu nghe lôøi keû aùc, AÉt khoâng vieäc hieàn thieän, Sö töû boø thöông nhau, Daõ can xuùi gieát nhau". "Naøy caùc Bí-soâ, loaøi

baøng sanh nghe lôøi ly giaùn coøn khoâng nhôù lôøi meï ñaõ khuyeân nhaéc ñeán noåi gieát nhau, huoáng chi laø ngöôøi. Cho neân caùc thaày khoâng neân ñeán ngöôøi khaùc noùi ly giaùn". Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Phaät chöa cheá hoïc xöù. Phaät laïi baûo caùc Bí-soâ: "Naøy caùc Bí-soâ, caùc thaày laéng nghe": Ngaøy xöa trong khu röøng hieåm coù sö töû meï vaø con hoå meï, moãi con ñeàu coù moät ñöùa con, tuy chuùng cuøng ôû chung trong khu röøng naøy nhöng laïi khoâng gaëp nhau. moät hoâm sö töû meï ra ngoaøi tìm thöùc aên, sö töû con ñi chôi tình côø ñeán choã ôû cuûa con hoå, con hoå meï töø xa troâng thaáy sö töû con nghó raèng: "Ta seõ gieát noù ñeå laøm thöùc aên", laïi nghó: "Ta khoâng neân

gieát noù, neân ñeå noù laøm baïn vôùi con ta". Luùc ñoù sö töû con vì bò ñoùi böùc baùch neân ñeán cuøng buù söõa vôùi con hoå con, sö töû meï sau khi trôû veà khoâng thaáy sö töû con lieàn ñi tìm, ñeán hang cuûa con hoå thì thaáy sö töû con ñang buù söõa cuûa con hoå meï. Hoå meï thaáy sö töû meï ñeán muoán boû chaïy, sö töû meï noùi: "Em ñöøng boû chaïy, em ñoái vôùi con toâi coù loøng thöông nhö theá thì chuùng ta neân cuøng ôû chung, khi toâi ra ngoaøi tìm thöùc aên thì em ôû laïi troâng coi chuùng noù, khi em ra ngoaøi tìm thöùc aên thì toâi ôû laïi troâng coi, chuùng ta giuùp ñôõ laãn nhau, yù em theá naøo?". Hoå meï nghe roài lieàn baèng loøng ôû chung giuùp ñôõ laãn nhau, sö töû con coù teân laø Thieän nha, hoå con coù teân laø Thieän baùc, caû hai ñeàu ñöôïc nuoâi döôõng thöông yeâu nhö nhau neân daàn daàn tröôûng thaønh. Thôøi gian laâu sau, caû hai con thuù meï ñeàu laâm bònh, luùc laâm chung coù khuyeân baûo hai con raèng: "Hai con ñeàu ñöôïc nuoâi töø moät doøng söõa nhö nhau, tình thöông cuûa hai meï ñoái vôùi hai con khoâng coù sai khaùc, hai con trôû thaønh anh em neân thöông yeâu nhau. Hai con neân bieát nhöõng ngöôøi ly giaùn ñaày daåy treân ñôøi nay, sau khi hai meï qua ñôøi hai con caån thaän chôù nghe nhöõng lôøi ly giaùn sau löng", noùi roài qua ñôøi. Sau khi hai con thuø meï qua ñôøi sö töû con ra ngoaøi töï tìm thöùc aên, aên no neâ roài trôû veà choã ôû; con hoå con cuõng ra ngoaøi töï tìm thöùc aên, hoâm naøo tìm khoâng ñöôïc thì noù aên thöùc aên dö thöøa cuûa böûa tröôùc, sö töû hoûi: "Sao hoâm nay baïn veà sôùm theá?", hoå noùi: "Vì hoâm nay toâi aên thöùc aên dö thöøa cuûa böûa tröôùc", sö töû hoûi: "Vaäy laø baïn thöôøng aên thöùc aên cuõ dö thöøa hay sao?", hoå noùi phaûi, sö töû noùi: "Toâi chæ aên thòt töôi môùi vöøa ñaùnh baét ñöôïc, coøn thöùc aên dö thöøa toâi khoâng ngoù tôùi", hoå noùi: "Baïn coù söùc maïnh phi thöôøng neân ñaùnh baét deã daøng, coøn toâi thì khoâng ñöôïc nhö theá neân phaûi aên thöùc aên cuõ dö thöøa", sö töû noùi: "Neáu vaäy töø nay chuùng ta cuøng ñi tìm thöùc aên, thòt töôi ñaùnh baét ñöôïc chuùng ta cuøng aên". Khi sö töû vaø hoå chöa ñi tìm thöùc aên cuøng nhau thì thöùc aên dö thöøa con daõ can thöøa höôûng, nay sö töû vaø hoå ñi cuøng nhau, thöùc aên tìm ñöôïc cuøng aên neân coù khi daõ can khoâng coù phaàn, vì vaäy noù suy nghó: "Ta phaûi ly giaùn cho chuùng töï gieát nhau, thòt cuûa chuùng seõ vaøo buïng cuûa ta". Thôøi gian sau ñôïi luùc khoâng coù hoå daõ can ñeán beân sö töû ñöùng xuõ tai, sö töû hoûi: "Caäu bò gioù noùng thoåi laøm cho thaân khoán khoå

neân ñöùng xuõ tai phaûi khoâng?", daõ can noùi: "Khoâng phaûi bò gioù noùng thoåi maø laø ta nghe ñöôïc moät tin muoán noùi cho chaùu bieát", sö töû hoûi laø tin gì, daõ can noùi: "Ta nghe hoå noùi raèng sö töû thöôøng cho ta aên thòt dö, neáu coù cô hoäi ta seõ gieát noù", sö töû noùi: "Caäu ñöøng noùi lôøi naøy, meï chuùng toâi khi laâm chung coù daën doø chuùng toâi raèng... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu caån thaän chôù nghe lôøi ly giaùn sau löng", daõ can noùi: "Ta xem yù chaùu thì ngaøy cheát khoâng

coøn bao xa, ta noùi lôøi lôïi ích maø chaùu chaúng chòu nghe", sö töû hoûi: "Laøm sao bieát ñöôïc khi naøo hoå muoán gieát chaùu?", daõ can noùi: "Khi hoå ra khoûi hang phaán taán gaàm leân ba tieáng roài nhìn ngoù boán phía theo thöù töï nhö vaäy roài böôùc veà phía chaùu, chính luùc ñoù hoå muoán gieát chaùu", noùi roài boû ñi ñeán choã con hoå cuõng ñöùng xuõ tai, hoå hoûi vaø daõ can ñaùp cuõng gioáng nhö treân cho ñeán caâu daõ can noùi: "Caäu nghe sö töû noùi raèng hoå ñaâu kieám ra ñöôïc thöùc aên, do ta cöïc khoå tìm hoå môùi coù thöùc aên, neáu khi khoâng tìm ñöôïc thöùc aên ta seõ gieát noù ñeå aên", hoå noùi: "Caäu ñöøng noùi lôøi naøy, meï chuùng toâi luùc laâm chung noùi raèng... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu hai con caån thaän chôù nghe lôøi ly giaùn sau löng", daõ can noùi: "Ta xem yù chaùu thì ngaøy cheát khoâng coøn xa, ta noùi lôøi Lôïi-ích maø chaùu chaúng chòu nghe", hoå hoûi: "Laøm sao bieát ñöôïc khi naøo sö töû muoán gieát chaùu?", daõ can noùi: "Khi sö töû ra khoûi hang phaán taán gaàm leân ba tieáng roài nhìn ngoù boán phía theo thöù töï nhö vaäy böôùc veà phía chaùu, chính luùc ñoù sö töû muoán gieát chaùu, noùi roài boû ñi". Phaät noùi: "Naøy caùc Bí-soâ, sö töû vaø hoå khi ra khoûi hang ñeàu coù nhöõng haønh ñoäng nhö vaäy nhöng khoâng heà laøm ñieàu gì toäi loãi, nhöng nay do trong taâm cuûa chuùng bò lôøi ly giaùn cuûa daõ can laøm cho dao ñoäng neân caû hai ñeàu ñeå yù haønh ñoäng cuûa nhau, khi hoå thaáy sö töû hieän töôùng nhö vaäy lieàn nghó laø muoán gieát mình, sö töû thaáy hoå hieän töôùng nhö vaäy cuõng nghó laø hoå muoán gieát mình", nhöng luùc ñoù sö töû laïi suy nghó: "Ta neân hoûi hoå vì sao muoán gieát ta", nghó roài lieàn noùi keä: "Hình dung raát thuø dieäu, Duõng kieän nhieàu söùc maïnh, Thieän Baùc ngöôi khoâng neân, Taâm aùc muoán haïi ta". Hoå nghe roài cuõng noùi keä: "Hình dung raát thuø dieäu, Duõng kieän nhieàu söùc maïnh, Thieän nha ngöôi khoâng neân, Taâm aùc muoán haïi ta". Thieän nha nghe roài lieàn hoûi: "Ai noùi toâi coù taâm muoán gieát baïn?", Thieän baùc noùi: "Chính daõ can noùi nhö vaäy, coøn baïn, ai noùi toâi coù taâm muoán gieát baïn?" Thieän nha noùi: "Chính daõ can noùi nhö vaäy. Thì ra ñeàu do laõo daõ can gaây ñaáu loaïn hai beân khieán chuùng ta muoán gieát laãn nhau". Sau ñoù caû hai tìm daõ can quaät cheát noù, luùc ñoù chö thieân noùi keä: "Khoâng neân nghe lôøi ngöôøi, Vaát boû tình thaân höõu,

Khi nghe lôøi ngöôøi khaùc, Phaûi caån thaän xeùt suy, Daõ can ôû trong hang, Khôûi taâm aùc ly giaùn. Cho neân ngöôøi coù trí, Khoâng neân voäi tin lieàn, Daõ can ngu aùc naøy, Voïng noùi lôøi ñaáu loaïn, Ly giaùn tình thaân höõu, Gieát noù taâm an vui". "Naøy caùc Bí-soâ, loaøi baøng sanh khi noùi lôøi ly giaùn töï chuoác laáy hoïa saùt thaân huoáng chi laø ngöôøi, cho neân caùc thaày chôù ñeán ngöôøi khaùc noùi ly giaùn". Luùc ñoù Theá toân duøng ñuû lôøi quôû traùch luïc chuùng roài baûo caùc Bí-soâ: ... Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ coá yù noùi ly giaùn, phaïm Ba-daät-ñeå-ca". Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng hoaëc coù ai khaùc gioáng nhö vaäy. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Toång Nhieáp Tuïng: Chuûng toäc vaø coâng xaûo, Nghieäp, töôùng, bònh laø naêm, Toäi vaø phieàn naõo loaïi, AÙc maéng laø sau cuøng. Bieät Nhieáp Tuïng: Chuûng toäc laø boán hoï, Cho ñeán doøng toâi tôù, Coâng xaûo vieäc ñeàu ñoàng, Taùc nghieäp cuõng nhö vaäy, Trong ñoù coù taïp loaïi, Thôï deät, loâng, laøm kim, Thôï saét vaø khaéc ñoàng, Ngheà da vaø ngheà goám, Hôùt toùc vaø ngheà moäc, Cho ñeán ngheà maây tre, Caû thaûy möôøi moät loaïi, Ñaày tôù ôû sau cuøng. Neáu Bí-soâ khôûi yù ly giaùn ñeán choã Bí-soâ thuoäc doøng Baø-la-moân noùi raèng: "Cuï thoï, coù Bí-soâ noùi cuï thoï thuoäc doøng Baø-la-moân xuaát gia,

chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi Baø-la-moân", neáu hoûi laø ai, ñaùp laø Bí-soâ teân , khi noùi teân phaïm AÙc-taùc, khi noùi chuûng toäc phaïm Ñoïa. Nhö vaäy cho ñeán ñeán choã Bí-soâ thuoäc doøng Saùt-ñeá-lôïi... Bí-soâ laø ñaày tôù ñeå noùi ly giaùn, phaïm toäi ñeàu gioáng nhö treân. Khoâng phaïm laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Tö: NÔI YEÁT MA PHAÙT KHÔÛI LAÏI Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Luïc chuùng bieát chuùng taêng hoøa hôïp ñaõ nhö phaùp quyeát ñoaùn vieäc tranh caûi roài, sau nôi yeát ma phaùt khôûi trôû laïi noùi raèng: "Vieäc tranh caûi naøy khoâng kheùo töø dieät, ñoaùn söï khoâng hôïp lyù, caàn phaûi xem xeùt laïi". Caùc Bí-soâ vì phaûi quyeát ñoaùn laïi neân pheá boû vieäc tu phaåm thieän, ñoïc tuïng tö duy, caùc Bí-soâ thieåu duïc cheâ traùch Luïc chuùng: "Taïi sao Bí-soâ bieát chuùng taêng hoøa hôïp ñaõ nhö phaùp quyeát ñoaøn vieäc tranh caûi roài coøn phaùt khôûi trôû laïi", ñem baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ... Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ bieát Taêng giaø hoøa hôïp ñaõ nhö phaùp quyeát ñoaùn vieäc tranh caûi roài, sau ñoù nôi yeát ma phaùt khôûi trôû laïi nöõa thì phaïm Ba-daät- ñeå-ca". Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng Bí-soâ vaø ai khaùc gioáng nhö vaäy. Bieát laø mình hieåu roõ. Hoøa hôïp laø ñoàng moät vò. Traùnh coù boán loaïi laø baøn luaän traùnh, phi ngoân traùnh, phaïm toäi traùnh vaø taùc söï traùnh. Nôi yeát ma phaùt khôûi laïi laø khôi ñoäng laïi khieán cho vieäc tranh caûi khoâng döùt dieät. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Bí-soâ ñoái vôùi vieäc thuoäc baøn luaän traùnh khôûi töôûng laø baøn

luaän traùnh, bieát vieäc ñaõ tröø dieät khôûi töôûng laø ñaõ tröø dieät hoaëc sanh nghi maø phaùt khôûi laïi, phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Vieäc chöa tröø dieät khôûi töôûng ñaõ tröø dieät hoaëc nghi maø phaùt khôûi laïi thì phaïm AÙc-taùc. Bí-soâ ñoái vôùi vieäc thuoäc Baøn luaän traùnh khôûi töôûng laø thuoäc Phi ngoân traùnh, bieát vieäc ñaõ tröø dieät khôûi töôûng laø ñaõ tröø dieät hoaëc nghi maø phaùt khôûi laïi, phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ ñoái vôùi vieäc thuoäc baøn luaän traùnh khôûi töôûng laø thuoäc Phaïm toäi traùnh, bieát vieäc ñaõ tröø dieät khôûi töôûng laø ñaõ tröø dieät hoaëc nghi maø phaùt khôûi laïi, phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ ñoái vôùi vieäc thuoäc Baøn luaän traùnh khôûi töôûng laø thuoäc Taùc söï traùnh, bieát vieäc ñaõ tröø dieät khôûi töôûng ñaõ tröø dieät hoaëc nghi maø phaùt khôûi laïi phaïm toäi nhö treân. Nhö laáy vieäc thuoäc baøn luaän traùnh laøm ñaàu

voïng veà ba traùnh sau coù boán caâu, neáu laáy ba traùnh coøn laïi laøm ñaàu chuaån theo ñaây neân bieát, toång coäng coù möôøi saùu caâu. Coù naêm haïng ngöôøi: 1. Ngöôøi chuû: Laø ngöôøi ñoái vôùi vieäc tranh caûi hieåu roõ töø ñaàu ñeán cuoái. 2. Ngöôøi laøm yeát ma: Laø ngöôøi bænh phaùp yeát ma quyeát ñoaùn vieäc tranh caûi naøy. 3. Ngöôøi gôûi duïc: Laø ngöôøi gôûi yù muoán cuûa mình ñeán Taêng luùc ñang laøm yeát ma. 4. Ngöôøi noùi töï thaáy: Laø ngöôøi noùi töï thaáy söï vieäc luùc ñang yeát ma. 5. Ngöôøi khaùch: Laø ngöôøi khoâng hieåu roõ ñaàu ñuoâi söï vieäc tranh caûi. Trong naêm haïng ngöôøi naøy thì ba haïng ñaàu bieát chuùng taêng hoøa hôïp quyeát ñoaùn vieäc tranh caûi, ñaõ nhö phaùp dieät tröø, neáu phaùt khôûi trôû laïi thì phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Hai haïng sau do khoâng bieát roõ, neáu phaùt khôûi laïi chæ phaïm Ñoät-saéc-ngaät-lyù-ña. Khoâng phaïm laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Naêm: MOÄT MÌNH NOÙI PHAÙP CHO NGÖÔØI NÖÕ QUAÙ NAÊM, SAÙU LÔØI Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, cuï thoï OÂ-ñaø-di gioûi veà moân xem töôùng, saùng sôùm hoâm noï ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc ñeán nhaø moät cö só gaëp moät thieáu phuï lieàn hoûi: “Meï choàng coâ taùnh haïnh theá naøo?”, ñaùp: “Taùnh baø noùng naûy nhö con thoû bò truùng teân”, OÂ-ñaø-di noùi: “Baø ñaâu coù loãi gì, ñoù laø do ôû khoaûng giöõa cuûa hai vuù vaø choã kín coù töôùng baïo aùc, ñoù laø Haéc yeám (muït ruoài ñen) hay Xích yeám (muït ruoài son) coù loâng xoaén neân toäi loãi töø ñoù sanh”, noùi roài nhaän laáy thöùc aên ra veà. Thôøi gian sau laïi ñeán nhaø ñoù gaëp baø meï choàng lieàn hoûi: “Con daâu baø taùnh haïnh theá naøo?”, ñaùp: “Taùnh noù löôøi bieáng, khoâng sieâng naêng laøm vieäc laïi öa saân noùi lôøi thoâ saún”, OÂ-ñaø-di noùi: “Daâu baø ñaâu coù loãi gì, ñoù laø do… gioáng nhö ñoaïn vaên treân ñeán caâu neân toäi loãi töø ñoù sanh”, noùi roài nhaän laáy thöùc aên ra veà. Ngaøy khaùc, OÂ-ñaø- di vaøo thaønh khaát thöïc nhôn noùi phaùp cho gia ñình cö só khaùc, sau ñoù hoûi baø meï choàng: “Con daâu môùi cöôùi cuûa baø theá naøo?”, ñaùp: “Noù hieáu thu- aän vôùi toâi nhö laø con ñeû”, OÂ-ñaø-di noùi: “Ñoù chaúng

phaûi laø ñöùc cuûa coâ aáy maø laø do ôû khoaûng giöõa cuûa hai vuù vaø choã kín coù töôùng löông thieän, ñoù laø töôùng Bình ngö vaên töï baøn khuaát, töôùng naøy môùi laø ñöùc". Hoâm khaùc ñeán laïi gaëp naøng daâu lieàn hoûi: "Meï choàng cuûa coâ theá naøo?", ñaùp: "Baø ñoái xöû vôùi toâi nhö laø meï ñeû", OÂ-ñaø-di noùi: "Ñoù chaúng phaûi laø ñöùc cuûa baø

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 26 384

maø chính laø do... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu töôùng naøy môùi laø ñöùc". Thôøi gian sau nhôn luùc taém goäi cho nhau, meï choàng vaø naøng daâu ñeàu ñeå yù xem coù töôùng löông thieän nhö OÂ-ñaø-di ñaõ noùi hay khoâng. Sau ñoù do baát ñoàng yù kieán trong coâng vieäc, baø meï choàng noùi: "Ngöôi daùm caûi lôøi ta phaûi khoâng, ngöôi khoâng töï bieát laø ñaõ ngoaïi tình vôùi ngöôøi nam khaùc ngoaøi con cuûa ta hay sao?", naøng daâu noùi: "Con theà laø con khoâng coù", baø meï choàng noùi: "Neáu ngöôi khoâng coù taïi sao coù ngöôøi nam bieát ñöôïc aån töôùng cuûa ngöôi?", naøng daâu lieàn noùi: "Meï cuõng chaúng phaûi ñaõ ngoaïi tình vôùi ngöôøi nam khaùc ngoaøi cha cuûa con sao, neáu khoâng sao coù ngöôøi nam bieát ñöôïc aån töôùng cuûa meï?", baø meï choàng noùi: "Ai noùi cho con bieát aån töôùng cuûa meï?", ñaùp: "Chính laø thaùnh giaû OÂ-ñaø-di", baø meï choàng noùi: "Chính thaùnh giaû OÂ-ñaø-di cuõng noùi cho meï bieát aån töôùng cuûa con". Sau khi hieåu roõ söï vieäc meï choàng vaø naøng daâu xin loãi nahu roài cuøng cheâ traùch OÂ-ñaø-di: "Taïi sao thaùnh giaû laïi coá yù xuùc naõo chuùng toâi chöù". Thôøi gian sau coù moät Bí-soâ khaùc ñeán nhaø khaát thöïc baø meï choàng lieàn hoûi: "Thaùnh giaû OÂ-ñaø-di laø ngöôøi theá naøo?", Bí-soâ noùi: "OÂ-ñaø-di laø con moät vò ñaïi thaàn boû tuïc xuaát gia laø moät Bí-soâ trì giôùi", baø meï choàng noùi: "Neáu laø Bí-soâ trì giôùi thì sao bieát ñöôïc aån töôùng cuûa ngöôøi nöõ naøy, ngöôøi nöõ kia", Bí-soâ noùi: "Bí-soâ aáy gioûi veà moân xem töôùng", baø meï choàng noùi: "Cuõng ñaâu neân ñem aån töôùng cuûa ngöôøi naøy noùi cho ngöôøi kia bieát". Bí-soâ nghe roài ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: "Do noùi phaùp neân sanh loãi laàm nhö theá, töø nay khoâng neân noùi phaùp cho ngöôøi nöõ". Sau ñoù caùc Bí-soâ vaøo thoân khaát thöïc coù ngöôøi nöõ yeâu caàu noùi phaùp yeáu, caùc Bí-soâ noùi: "Phaät khoâng cho chuùng toâi noùi phaùp cho ngöôøi nöõ", ngöôøi nöõ nghe roài chæ daâng cuùng moät ít thöùc aên. Caùc Bí-soâ ñem duyeân naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Neân vì noùi naêm caâu phaùp, ñoù laø noùi saéc voâ thöôøng, thoï töôûng haønh thöùc cuõng voâ thöôøng". Sau ñoù Bí-soâ vaøo thoân khaát thöïc coù ngöôøi nöõ yeâu caàu noùi phaùp, Bí-soâ lieàn noùi naêm caâu treân, ngöôøi nöõ yeâu caàu noùi theâm, Bí-soâ noùi: "Phaät khoâng cho noùi nhieàu", ngöôøi nöõ nghe roài chæ daâng cuùng moät ít thöùc aên. Caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: "Neân noùi saùu caâu phaùp, ñoù laø noùi nhaõn voâ thöôøng, nhó tyû thieät thaân thöùc cuõng voâ thöôøng". Sau ñoù Bí- soâ vaøo thoân khaát thöïc coù ngöôøi nöõ yeâu caàu noùi phaùp, Bí-soâ lieàn noùi saùu caâu treân, ngöôøi nöõ yeâu caàu noùi theâm, Bí-soâ noùi: "Phaät khoâng cho noùi nhieàu", ngöôøi nöõ nghe roài cuõng chæ daâng cuùng moät ít thöùc aên. Caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: "Neáu

coù ngöôøi nam moät beân thì tuøy yù noùi nhieàu". Sau ñoù Bí-soâ vaøo thoân khaát thöïc coù ngöôøi nöõ yeâu caàu noùi phaùp, Bí-soâ baûo keâu ngöôøi nam ñeán, ngöôøi nöõ hoûi nguyeân do, Bí-soâ noùi: "Phaät cho

pheùp coù ngöôøi nam moät beân thì coù theå tuøy yù noùi nhieàu", ngöôøi nöõ lieàn keâu ngöôøi nam ñeán, Bí-soâ noùi phaùp roài ñi. Sau ñoù Luïc chuùng ñeán khaát thöïc nhaø ngöôøi nöõ noùi: "Haõy ngoài xuoáng toâi noùi phaùp cho nghe", ngöôøi nöõ noùi: "Haõy ñôïi toâi keâu ngöôøi nam ñeán", Luïc chuùng noùi: "Ñaâu caàn keâu ngöôøi nam, chæ caàn coù con khæ, con choù, con meøo hay ñöùa treû nhoû moät beân cuõng ñöôïc vì noùi phaùp". Ngaøy khaùc coù Bí-soâ khaùc ñeán khaát thöïc, ngöôøi nöõ yeâu caàu noùi phaùp, Bí-soâ baûo keâu ngöôøi nam ñeán, ngöôøi nöõ noùi: "Thaùnh giaû, chæ caàn coù con khæ... hay ñöùa treû nhoû moät beân cuõng ñöôïc noùi phaùp", Bí-soâ hoûi: "Ai baûo caùc vò ñem caùc loaøi naøy thay theá ngöôøi nam ñeå vì noùi phaùp?", ngöôøi nöõ noùi: "Chính laø Luïc chuùng Bí-soâ". Bí-soâ nghe roài ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Neân ñoái vôùi ngöôøi nam coù hieåu bieát môùi coù theå noùi phaùp". Sau ñoù Luïc chuùng khi noùi naêm caâu phaùp laïi coá yù noùi ñeán saùu caâu, khi noùi saùu caâu phaùp laïi coá yù noùi ñeán baûy caâu. Bí- soâ noùi: "Theá toân daïy noùi phaùp cho ngöôøi nöõ naêm, saùu caâu sao caùc vò coá yù noùi ñeán saùu, baûy caâu?", ñaùp: "Coù phaûi noùi ñeán saùu, baûy caâu thì ñöôïc aên haønh toûi hay uoâng röôïu sao?", caùc Bí-soâ thieåu duïc nghe roài lieàn cheâ traùch roài baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ... Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ noùi phaùp cho ngöôøi nöõ quaù naêm, saùu caâu, tröø khi coù ngöôøi nam hieåu bieát moät beân, phaïm Ba-daät-ñeå-ca." Neáu laïi coù Bí-soââ laø chæ cho Luïc chuùng vaø coù ai khaùc gioáng nhö vaäy. Ngöôøi nöõ laø ngöôøi hieåu bieát phaân bieät ñöôïc lôøi toát xaáu. Ngöôøi nam hieåu bieát töùc chaúng phaûi keû voâ trí. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo?: Bí-soâ ôû treân laàu noùi phaùp cho ngöôøi nöõ naêm, saùu caâu neáu coá yù noùi ñeán saùu, baûy caâu ñeàu phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Hoaëc ôû treân gaùc noùi phaùp cho ngöôøi nöõ roài trôû xuoáng laàu döôùi, neáu ngöôøi nöõ ñi theo yeâu caàu noùi phaùp, Bí-soâ neân noùi laø noùi ñuû roài, neáu yeâu caàu noùi theâm, Bí-soâ neân noùi theâm naêm, saùu caâu; neáu noùi ñeán saùu, baûy caâu thì phaïm Ñoïa, nhö vaäy cho ñeán xuoáng döôùi ñaát hay ra ñeán cöûa noùi quaù ñeàu phaïm gioáng nhö treân. Neáu tuøy theo caâu hoûi maø traû lôøi thì khoâng phaïm, khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm naõo bò thoáng khoå böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Saùu: CUØNG NGÖÔØI CHÖA THOÏ VIEÂN CUÏ ÑOÏC TUÏNG Phaät ôû trong röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Luïc chuùng cuøng ngöôøi chöa thoï vieân cuï ñoïc tuïng ñoàng moät caâu khieán cho truù xöù oàn naùo leân, gioáng nhö Baø-la-moân ñoïc tuïng caùc ngoaïi luaän, nhö hoïc troø

trong tröôøng hoïc lôùn tieáng taäp ñoïc. Theá toân nghe tieáng oàn hoûi cuï thoï A-nan-ñaø: “Vì sao truù xöù trôû neân oàn naùo… cho ñeán caâu lôùn tieáng taäp ñoïc?”, A-nan-ñaø baïch Phaät: “Ñoù laø do Luïc chuùng cuøng ngöôøi chöa thoï vieân cuï ñoàng moät caâu ñoïc tuïng”, Phaät noùi: “Haù caùc Bí-soâ laïi cuøng ngöôøi chöa thoï vieân cuï ñoàng moät caâu ñoïc tuïng hay sao?”, ñaùp: “Thaät vaäy, Theá toân”. Theá toân do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ giaùo thoï phaùp cho ngöôøi chöa thoï caän vieân, cuøng hoï ñoïc chung moät caâu phaïm Ba-daät-ñeå-ca.” Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng vaø coù ai khaùc gioáng nhö vaäy. Ngöôøi chöa thoï vieân cuï: Coù hai loaïi vieân cuï laø Bí-soâ vaø Bí-soâ ni, ba chuùng döôùi ñeàu goïi laø ngöôøi chöa thoï vieân cuï. Cuù (caâu) coù doàng caâu vaø caâu tröôùc, ñoàng caâu laø khi vò vieân cuï ñoïc caâu Chö aùc maïc taùc thì ngöôøi chöa thoï vieân cuï ñoàng loaït cuøng ñoïc caâu Chö aùc maïc taùc; caâu tröôùc laø khi vò vieân cuï ñoïc caâu Chö aùc maïc taùc, aâm thanh chöa döùt thì ngöôøi chöa thoï vieân cuï ñoïc noái tieáp theo caâu tröôùc laø caâu Chuùng thieän phuïng haønh. Töï (chöõ) cuõng coù ñoàng chöõ vaø chöõ tröôùc, ñoàng chöõ laø khi vò vieân cuï ñoïc chöõ Chö thì ngöôøi chöa thoï vieân cuï ñoàng loaït cuøng ñoïc chöõ Chö; chöõ tröôùc laø khi vò vieân cuï ñoïc chöõ Chö, aâm thanh chöa döùt thì ngöôøi chöa thoï vieân cuï doïc noái tieáp theo chöõ tröôùc laø chöõ aùc. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Bí-soâ ñoái vôùi ngöôøi chöa thoï vieân cuï khôûi töôûng laø chöa thoï vieân cuï vaø nghi maø cuøng ñoàng caâu hay caâu tröôùc ñoïc tuïng thì phaïm Ñoïa. Neáu ñoái vôùi ngöôøi chöa thoï vieân cuï khôûi töôûng laø chöa thoï vieân cuï vaø nghi maø cuøng ñoàng chöõ hay chöõ tröôùc ñoïc tuïng cuõng phaïm Ñoïa. Neáu ñoái vôùi ngöôøi chöa thoï vieân cuï khôûi töôûng laø ñaõ thoï vieân cuï vaø nghi maø cuøng ñoàng caâu, caâu tröôùc hay ñoàng chöõ, chöõ tröôùc ñoïc tuïng ñeáu phaïm AÙc-taùc. Neáu ñoái vôùi ngöôøi ñaõ thoï vieân cuï khôûi töôûng laø chöa thoï vieân cuï vaø nghi maø cuøng ñoïc tuïng thì phaïm AÙc-taùc. Neáu ñoái vôùi ngöôøi thoï vieân cuï khôûi töôûng laø thoï vieân cuï thì khoâng phaïm, neáu noùi laép, noùi nhanh cuõng khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm naõo bò thoáng khoå böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.